

Guds Verdensvide Kirke

001BP1(n)/122003

Livets Kilde
hefteserie

Berg- prekenen

(del 1)

L
I
V
E
T
S
K
I
L
D
E

HEFTESERIE

Nr. 23 5. årgang Desember 2003

Hvis du ønsker flere eksemplarer av dette eller noen av våre andre hefter, er det bare å skrive til vår adresse i Sverige:

Livets Kilde, c/o BTHB, Hemmestorps Eke 33, SE-270 35 Blentarp, Sverige

Andre hefter i denne hefteserien:

Kjærlighet og ekteskap
Gud og lidelse
Gud og bønn
Lever vi i de siste dager?
Hva er Guds vilje i ditt liv?
Gud og tilgivelse
Hva er Guds kjærlighet? (del 1)
Hva er Guds kjærlighet? (del 2)
Er Gud død?
Ord om glede
Ord om fred
Ord om tro
Ord om godhet
Jobs bok
Kristendommens fallgruver
Den ukjente Jesus (del 1)
Den ukjente Jesus (del 2)
Ord om tålmodighet
Ord om håp
Guds løfter
Guds profetier
Hva styrer ditt liv?

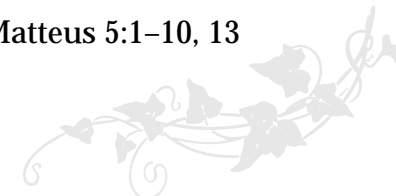
Da han [Jesus] så folket, gikk han opp i fjellet. Der satte han seg, og hans disipler kom til ham. Han tok til orde, lærte dem og sa:

Salige er de fattige i ånden, for himlenes rike er deres. Salige er de som sørger, for de skal trøstes. Salige er de saktmodige, for de skal arve jorden. Salige er de som hungrer og tørster etter rettferdigheten, for de skal mettes.

Salige er de barmhjertige, for de skal finne barmhjertighet. Salige er de rene av hjertet, for de skal se Gud. Salige er de som stifter fred, for de skal kalles Guds barn. Salige er de som blir forfulgt for rettferdighets skyld, for himlenes rike er deres.

Dere er jordens salt!

Matteus 5:1–10, 13

BERGPREKENEN ER ANTAKELIG EN AV DE MEST KJENTE, dårligst forstått og minst adlydt av alle Jesu ord, skriver John Stott i sin anerkjente kommentar til Bergprekenen.

Hos evangelisten Matteus dekker Bergprekenen tre hele kapitler. De fleste tenker på saligprisningene, men Fadervår er også en del av prekenen (Matteus 6:9–13). De fire evangelistene hadde forskjellige formål med å skrive beretningen om Jesus. Matteus skrev sitt evangelium for at jødene skulle forstå at Jesus var den Messias som de ventet på. Derfor siterer Matteus ofte fra Det gamle testamente, nettopp for å vise at Jesus har oppfylt alle profetiene om Messias. Vi må lese Bergprekenen i lys av dette.

Når man leser Bergprekenen, minner dette om Gud som talte til Israels folk på Sinaifjellet. Og når vi forstår at Jesus er Ordet, Gud som ble menneske, så innser vi at Jesus hadde fullmakt til å gi en ny og radikal tolkning av loven. Dette forundret jødene (se heftet *Hva er Guds kjærlighet?* [del 2]). De åtte korte saligprisningene kan sammenlignes med De ti bud når det gjelder livsførselen for Guds utvalgte.

Bergprekenen handler om hvem som kommer inn i Guds rike. Den beskriver den fullstendige nyorienteringen et menneske må innta hvis det skal følge Jesu fotspor og være en kristen. Den sanne borger av Guds rike skal være helt annerledes enn ikke-troende. En Guds borger skal vise standarden for oppførsel, og ikke la seg bli smittet av dårlig innflytelse fra samfunnet. Kristne skal være eksempler, og ikke la seg bli påvirket negativt av familie, arbeidskamerater eller venner. Heller tvert imot. Det er de kristne som

positivt og konstruktivt skal påvirke sine omgivelser slik at det opprettes fred og glede der en kristen er. Jesus stiller store forventninger til dem som vil følge ham. Jesus er åpen og ærlig mot dem når han sier at de vil bli både spottet og forfulgt på grunn av sin tro. Det er mange som vil prøve å finne veien til evig liv, men det er bare gjennom den trange port at dette kan oppnås.

I arbeidet med dette heftet har flere gode Bibelkommentarer vært benyttet. John Stotts og William Barclays kommentarer til Matteusevangeliet har vært til særlig hjelp i denne forbindelse. □

Innhold

Livets Kilde hefter har som mål å gjøre evangeliet klart og relevant for vår tid. Heftene leses av kristne fra forskjellige trossamfunn. Vårt ønske er å hjelpe den enkelte til å forstå seg selv og sitt forhold til Gud, uansett hvilket kristent trossamfunn man tilhører.

4-5	Matteus 5:1	Salige er de ...
6-8	Matteus 5:3	Salige er de fattige i ånden...
9-10	Matteus 5:4	Salige er de som sørger ...
11	Matteus 5:5	Salige er de saktmodige ...
12-13	Matteus 5:6	Salige er de som hunger og tørster etter rettferdigheten ...
14-15	Matteus 5:7	Salige er de barmhjertige ...
16	Matteus 5:8	Salige er de rene av hjertet ...
17	Matteus 5:9	Salige er de som stifter fred ...
18	Matteus 5:10	Salige er de som blir forfulgt for rettferdighetens skyld ...
19-20	Matteus 5:13	Dere er jordens salt!

Salige er de...

DEN FØRSTE DELEN AV DET FEMTE KAPITLET HOS Matteus begynner med saligprisningene. Disse åtte berømte setningene er ikke fromme ønsker, men sterke utrop. Nettopp saligprisningenes fortattede språk gjør det vanskelig å forstå dem. På samme måte som De ti bud er korte utsagn med et rikt innhold, er det samme tilfelle med saligprisningene. Noen av De ti bud har med forholdet til Gud å gjøre og noen med mennesker å gjøre, og slik er det også med saligprisningene. Til sammen beskriver de åtte saligprisningene en kristen. De fire første har først og fremst med forholdet til Gud å gjøre, mens de siste fire legger større vekt på forholdet til våre medmennesker. Alle åtte beskriver forskjellige aspekter ved den kristne holdningen. Kristne skal ikke bare ha en eller to av disse innstillingene, men alle!

Alle utropene begynner med ordet «salig». Det greske ordet *makarios* i originalteksten er oversatt med «salig» i vår Bibel. I dag ville man heller si «lykkelig», eller i denne sammenheng «gratulere!». Grekerne kalte Kypros for den glade øy, og brukte *makarios* i navnet på øya. De mente at Kypros hadde alt. Øya hadde et skjønt klima, var rik på blomster, frukter og naturressurser, alt som måtte til for at innbyggerne kunne være lykkelige. Det greske ordet beskriver en lykke som er ren og urørbar, og som er uavhengig av tilfeldigheter og problemer i livet. En som er *makarios*

kan ha en indre glede og lykke, selv om vedkommende gjennomgår prøvelser.

Jesus beskriver hvordan de kristne skal være, nemlig fulle av lykke og glede. Sett i lys av saligprisningene i Bergprekenen blir en tungsindig kristendom en åpenbar misforståelse av Jesu budskap. De som følger Jesu ord, vil være lykkelige. Denne delen av Bergpreken beskriver hvordan man kan oppleve denne lykken.

Saligprisningene er ikke fromme håp, men beskriver en innstilling vi skal ha i dag. Samtidig har disse versene et endetidsaspekt for en fullstendig oppfyllelse av løftene senere. Saligprisningene sier hvem som kommer inn i Guds rike. Dette riket er beskrevet med forskjellige ord, som «himlenes rike», «å se Gud», «kalles Guds barn», og «arve jorden».

I Johannes' evangelium 15:11 sier Jesus at han vil gi sin glede til oss slik at vår glede kan være fullkommen (gresk: hel eller komplett). Denne gleden er en av fruktene av Den Hellige Ånd (Galaterbrevet 5:22). Gud ønsker at vi skal være glade, men vår glede skal ikke hovedsakelig være knyttet til materielle ting, men til det som har med Gud å gjøre. Da kan vi være glade til tross for vanskeligheter i livet.

Saligprisningene inneholder flere sitater fra Det gamle testamente. En rekke av utsagnene er hentet fra Salmenes bok. For å forstå disse versene må vi derfor ofte tilbake til Det gamle testamente, slik at vi forstår disse utsagnene fra Jesus slik som hans tilhørere den gang gjorde. Her er det, som alltid, viktig å prøve å forstå hvordan disse ordene ble oppfattet da de ble sagt, og ikke slik som vi bruker ordene i dag. □

Salige er de fattige i ånden, for himlenes rike er deres

MANGE HAR UNDRET SEG OVER DETTE bibelstedet. Noen tror at Jesus sier at det er de som er mindre intelligente som er lykkelige. Dette er en misforståelse av Jesu ord! I 1978-oversettelsen har man valgt uttrykket «fattig i seg selv» istedenfor «fattig i ånden».

På gresk er det to ord som kan oversettes med fattig. Det ene betyr at man har lite av materielt gods, men at en ikke lever i direkte nød. Det andre ordet betyr at man er så fattig at man lever i den ytterste nød. Det er dette ordet som står i den greske teksten. Det er et sterk bilde Jesus bruker, noe vi skal se Han gjennomfører i hele Bergprekenen. En jøde ville forstå Kristi ordbruk om en fattig person som at det ikke bare gjaldt materiell, men også åndelig fattigdom. En som var fattig i ånden, var en som ikke stolte på sine egne ressurser, men satte hele sin lit til Gud for hjelp. Slik ville de som hørte på Jesus forstå Ham på bakgrunn av den jødiske kulturen.

I Det gamle testamente er ordet fattig ofte brukt symbolsk for den ydmyke og hjelpeløse som setter sin lit til Guds hjelp. Salme 34:7 uttrykker det slik:

«Den elendige ropte, og Herren hørte, han frelste ham ut av alle hans trengsler.» Profeten Jesaja beskriver at Gud hjelper den fattige i ånden, den ydmyke, som setter hele sin tillit til Gud, ikke til seg selv eller til andre mennesker. « ... I det høye og hellige bor jeg, og hos den som er sønderknust og nedbøyd i ånden, for å gjenopplive de nedbøydets ånd og gjøre de sønderknuste hjerter levende» (Jesaja 57:15).

De fattige i ånden er mennesker som stoler på Gud av hele sitt hjerte og ikke på sin egen godhet eller egen rikdom eller egen styrke. De som er fattige i ånden, erkjenner at de er som støv å regne i forhold til Gud, og at de trenger Guds nåde og frelse. De som er fattige i ånden, er ydmyke, hvor Gud er Herre i hans eller hennes liv. De har en selverkjennelse av at Gud er løsningen på deres problemer, og derfor er de glade. De forstår sitt forhold til Gud den Allmektige og har tro på at Den Allmektige Gud er interessert og vil hjelpe dem.

Jesus bruker de fattige som et eksempel, ikke fordi fattigdom i seg selv er noe edelt eller noe vi skal trakte etter. Gud eier alt og er meget rik, og vi bør også lære hvordan vi skal forvalte rikdom på en måte som er til Hans ære. Det står i dette verset at himmelens rike, med uendelig prakt og rikdom, skal være lønnen til de fattige i ånden. Så derfor er det på ingen måte noe galt med rikdom. Noen av Bibelens store helter var meget rike, som f.eks Job og Abraham. Men problemet med rikdom er at vi lett blir bundet til vår rikdom som slaver. Mye av

vår tid og oppmerksomhet går til å ta vare på det vi har. Vi bekymrer oss for våre eiendeler og er opptatte av at disse ikke skal bli ødelagt eller stjålet fra oss. Dernest setter vi vår lit til vår rikdom, som vi tror skal løse alle våre problemer, istedenfor å stole på Gud. Vi blir stolte og føler at vi ikke trenger Gud. Da er vi blitt slaver av vår rikdom. Vi er blitt slaver av mammon istedenfor å være Guds tjenere, Guds slaver. Den som ikke har så mye, har ikke dette problemet. Livet er på en måte enklere og det er lettere for vedkommende å ha fokus på Gud istedenfor på sine egne eiendeler som løsning på sine problemer. □

Sitater

Kun den som er redusert til ingenting i seg selv, og som setter sin lit til Guds nåde, er fattig i ånden.

Calvin

Selvfornektelse er veien til verdensherredømme.

Ukjent

Bergprekenen beskriver omvendelsen, den fullstendige nyorientering av tanke og sinn. Jesus understreket at hans sanne etterfølgere skulle være fullstendig ulike alle andre.

John Stott

Salige er de som sørger, for de skal trøstes

JESUS FORTSETTER I DETTE VERSET MED IGJEN Å SI NOE SOM virker selvmotsigende. I det forrige verset var det de som var fattige i ånden som ville arve rikdommen i himlenes rike. Nå er det de som har dyp sorg (som er en bedre gjengivelse av den originale greske teksten) som er lykkelige.

Denne saligprisningen minner om Jesaja 61:1–2 hvor noen av oppgavene til Messias er omtalt. «Herren Herrens Ånd er over meg, fordi Herren har salvet meg til å forkynne et godt budskap for de saktmodige. Han har sendt meg til å forbinde dem som har et sønderbrutt hjerte, til å utrope frihet for de fangne og ... til å trøste alle sørgende.» Messias skulle hjelpe dem som har et sønderbrutt hjerte, som har mistet alt håp, og trøste de sørgende. Jesus bruker en velkjent Messiasstanke i saligprisningene ved å si at det nettopp er de sørgende som skal trøstes.

Den første saligprisningen kan oppfattes som en intellektuell selverkjennelse av vår egen maktesløshet i forhold til Guds forventninger til oss. Da kan den andre saligprisningen uttrykke det emosjonelle forholdet til Gud.

Det er to måter å forstå dette verset på, der begge supplerer hverandre. For det første er vi lykkelige fordi vi har gått igjennom en omvendelsesprosess som innebærer en sorg over egen synd. Vi har gått igjennom en prosess hvor vi erkjenner det gale vi har gjort i vårt liv og er

kommet til at vi trenger tilgivelse. Denne prosessen er smertefull. Vi tar vår synd på alvor. Vi går inn i smerten, for så å legge den frem for Gud, ber om tilgivelse og legger den bak oss. Sorg over det vi har gjort er en del av denne prosessen. Men det er kun ved å gå inn i og gjennom smerten og sorgen, at vi kan oppleve sann og ekte glede i vårt liv, Guds glede i tilgivelsen (2. Korinterbrev 7:10).

Den andre måten å forstå dette Bibelstedet på er at Gud ønsker at vi skal sørge over lidelsen i verden slik som Han gjør. I Esekiel kapittel 9 bruker profeten sterke bilder på Guds straffedom over Jerusalem. Gud kaller til seg en som var kledd i hvite linklær med skrivesaker hengende i beltet. Gud ber ham gå gjennom hele byen, og sette et tegn på pannen til alle dem som sørger over all urett og de motbydelige ting som foregår. Disse menneskene skulle Gud spare, mens de andre skulle straffes. Det er en sterk fortelling, hvor Gud understreker at de som sørger over verdens synd (hovedårsaken til nød og lidelse) selv vil bli trøstet. Gud ønsker at vi skal ha det samme sinnelaget i forhold til synden og dens konsekvenser som Han selv har. Synd er en alvorlig sak for Gud. Dessuten må vi også forstå hva som er synd, men det er et annet spørsmål.

Esra var et eksempel på en som hadde dette sinnelaget. «Mens nå Esra lå gråtende foran Guds tempel og ba og bekjente [folkets og sin egen synd], samlet det seg om ham en meget stor skare av Israels folk, både menn, kvinner og barn. Og folket gråt sårt» (Esra 10:1).

«For Lammet, som er midt for tronen, skal vokte dem og føre dem til livets vannkilder. Og Gud skal tørke bort hver tåre fra deres øyne» (Johannes' åpenbaring 7:17). Lykkelige er de som sørger, slik som Gud sørger, for de skal trøstes. ☐

Salige er de saktmodige, for de skal arve jorden

HVEM ER SAKTMODIG? I DAG ANSER MAN SAKTMODIGHET som noe svakt og nærmest mindreverdig. Dette er langt fra sannheten!

Saktmodighet er et gammeldags ord for oss, men det greske ordet *prautes* betyr «en mild vennlighet» med «styrke under kontroll». Aristoteles hadde utviklet en metode hvor man skulle definere enhver dyd som middelveien mellom to ytterpunkter: På den ene siden overdrivelse og på den annen side total mangel på dyden. Aristoteles definerer saktmodighet (*prautes*) som middelveien mellom overdrevent sinne og overdreven mangel på sinne.

Saktmodighet er en annen frukt av Den Hellige Ånd, og er nært forbundet med selvkontroll. I sin kommentar om ordet saktmodighet skriver William Barclay: «For en glede det menneske har som alltid er sint til rett tid og aldri sint til feil tid, som har ethvert instinkt, lidenskap og impuls under kontroll fordi han selv er under Guds kontroll, og som har evnen til å se sin egen uvitenhet og svakhet.» Dette mennesket er et saktmodig menneske! Saktmodighet handler i sitt innerste vesen om et sant syn på seg selv, som gir seg utslag i hvordan vi behandler andre mennesker.

Den andre delen av denne saligprisningen er et sitat fra Salme 37:11: «Men de saktmodige skal arve landet og glede seg ved mye fred.» Den som kan styre seg selv (noe som betegner den saktmodige) har et løfte om å styre mye mer i det neste livet. ☐

Salige er de som hungrer og tørster etter rettferdigheten, for de skal mettes

SULT OG TØRST VAR VELKJENTE FENOMENER FOR JESU TILHØRERE. I dag har vi mat i overflod i den vestlige verden, og mat er lett tilgjengelig. Slik er det ikke i andre deler av verden og var det slett ikke på Jesu tid. Gjennom hele historien, helt frem til noen få generasjoner siden, har livet for de fleste mennesker bestått i å skaffe mat, drikke og husvære for seg og sin familie. Fritid var et ukjent begrep for flertallet.

Den sulten og tørsten som Jesus beskriver, er ikke bare at man har lyst på mat eller drikke, det er en sult og tørste som er så stor at man holder på å sulte eller tørste i hjel! En så sterk higen etter Guds rettferdighet bør vi alle ha. Denne saligprisningen beskriver en slags prosess hvor vi kjemper mot oss selv, våre tanker, vår synd og negativ påvirkning fra andre. Denne hungeren eller tørsten varer hele livet, da det først er ved livets slutt av vi kan drikke av evighetens vannkilder (Johannes' åpenbaring 7:16–17).

Jesus sier senere i Bergprekenen at vi først skal søke Guds rike og Hans rettferdighet, og da skal vi få alt det Gud vet vi trenger (Matteus 6:33). Vi skal ikke bare sørge over vår synd og erkjenne vår hjelpeløshet, men vi skal legge våre synder og fortid bak oss og se fremover mot Guds rike og hans rettferdighet i fremtiden. Denne tørsten etter Guds rettferdighet er som en indre ild som brenner i vår søken etter Gud.

Den greske grammatikken i denne teksten tilsier at vi ikke bare lengter etter bare en del av Guds rettferdighet, men etter hele! Det er ikke tilstrekkelig å være delvis rettferdig, vi må søke etter hele Guds rettferdighet. Man ønsker å inneha et rett og riktig forhold til Gud og sine medmennesker i all ens ferd.

Hva er denne rettferdigheten? Den siste halvparten av det femte kapitlet hos Matteus dreier seg om hva Guds rettferdighet er i den nye pakt. Dette kommer vi tilbake til senere. Guds rettferdighet kan bety flere ting. Først kan den oppfattes som Hans frelsesgave til oss i den nye pakt. Han gir oss rettferdighet ved å tilgi oss. Gjennom tilgivelse kan Gud gjøre oss rene og dermed rettferdige. En annen måte å forstå Hans rettferdighet på, er at vi lever våre liv som ansvarlige og moralske individer i henhold til Guds standard, både overfor Gud og våre medmennesker. For det tredje kan rettferdigheten oppfattes som en endetidsrettferdighet, dvs. Gud vil gi de troende evig liv og fjerne ondskaper. Sist og ikke minst så beskriver «rettferdighet» det nye forholdet som vi skal ha til Gud i den nye pakt. Kristus er sentrum i dette forholdet, slik at vårt forhold til Gud og til våre medmennesker må sees i lys av vårt forhold til Jesus. Å tørste etter rettferdighet beskriver vårt sterke behov for å ha det rette forholdet til Gud og til våre medmennesker ved Jesus Kristus.

I de fire første saligprisningene ser vi en åndelig og logisk utvikling. Det begynner med å være «fattig i ånden», dvs. at vi erkjenner vår totale hjelpeløshet overfor Guds krav og forventninger. Deretter at vi følelsesmessig sørger over vår og andres synd. Videre at vi har en ydmyk, men vennlig innstilling overfor alle. Og så at vi skal ha en indre brann som brenner for det riktige forholdet til Gud og våre medmennesker. De neste fire saligprisningene beskriver forholdet vi skal ha til våre medmennesker. □

Salige er de barmhjertige, for de skal finne barmhjertighet

GUD VISER BARMHJERTIGHET MOT ALLE MENNESKER, OG Han vil at vi skal gjøre det samme. Jesus forteller den sterke fortellingen om den barmhjertige samaritanen. Det er ikke en prest, en levitt eller en annen israelitt som viste barmhjertighet, men en uren hedning som er det gode eksemplet til etterfølgelse. Denne fortellingen må ha virket svært provoserende på Jesu tilhørere.

Det er en nyanseforskjell mellom barmhjertighet og nåde. Barmhjertigheten lindrer skadevirkningene av en synd, mens nåden retter seg mer mot selve synden og viser nåde mot den syndige handlingen. I lignelsen om den ubarmhjertige tjeneren (Matteus 18:21–35) ser vi at barmhjertighet og nåde (tilgivelse) hører nøye sammen.

Denne saligprisningen ligner sterkt på det Jesus sier i Fadervår, som kommer senere i Bergprekenen: Vi får tilgivelse fra Gud i samme grad som vi selv tilgir andre det de har gjort mot oss. Dette er sterke ord! Vi fortjener ikke tilgivelsen eller barmhjertigheten fordi vi har vist dette overfor andre, men vi viser barmhjertighet og tilgivelse mot andre som et resultat av Guds tilgivelse av våre overtredelser.

Jesus tilga dem som korsfestet Ham. I følge Lukas' evangelium kan Jesus ha sagt disse ordene mens de drev naglene gjennom hendene på Ham (Lukas 23:33–34).

Jesu bror Jakob skriver i Jakobs brev 2:13 at «dommen skal være uten barmhjertighet mot dem som ikke har vist barmhjertighet. Men barmhjertighet roser seg mot dommen.»

Gud vil dømme oss etter våre gjerninger (Johannes' åpenbaring 20:12). Og hvis vi ikke har vist barmhjertighet overfor andre, så vil ikke Gud vise oss barmhjertighet på dommens dag. Senere i Bergprekenen sier Jesus at Gud vil dømme oss etter den samme målestokk som vi bruker når vi dømmer andre (Matteus 7:1–2). Vi vil bli dømt på individuelt grunnlag av Gud, blant annet i forhold til hvordan om vi har vist nåde og barmhjertighet mot andre og hvordan vi har dømt våre medmennesker.

Hvis vi går tilbake til Det gamle testamente ser vi at det hebraiske ordet som oversettes med «barmhjertighet», har en mangfold av nyanser som ikke kommer frem i den norske oversettelsen. Det inkluderer tanken på sympati for den lidende, dvs. at vi synes synd på vedkommende. Men i tillegg skal vi ha empati, dvs. at vi prøver å se livet fra vedkommendes eget ståsted. Vi skal forsøke å forstå hvordan vedkommende opplever sin situasjon. Gud ønsker ikke at vi bare skal synes synd på andre mennesker, men at vi i tillegg skal gjøre noe for å hjelpe dem. Noen ganger viser vi misforstått kjærlighet (snillisme) istedenfor å gjøre det som er det beste for vedkommende i det lange løp, som er ekte kjærlighet.

Det største uttrykket for Guds barmhjertighet overfor menneskeheten var at Gud kom til denne verden som et menneske og led for derved å kjenne hvordan det var å være et menneske. Han har både sympati, empati og kjærlighet til oss mennesker. Derfor kan Han også være barmhjertig. □

Salige er de rene av hjertet, for de skal se Gud

DETTE ER KANSKJE DEN STORE UTFORDRINGEN FOR DE FLESTE AV oss, at vi skal ha rene og gode motiver bak det vi gjør og sier. Det greske ordet for «ren» innebærer også noe som er rensset, uforfalsket, noe som ikke er blandet med andre ting. Er våre motiver ekte, eller skjuler vi egoistiske motiver når vi prøver å gi uttrykk for noe annet?

Her bringer Jesus vårt forhold til Ham fra ytre handlinger til indre tilbedelse. Profeten Jeremia skrev at Gud vil skrive sine lover på våre hjerter (Jeremia 31:33). Jesus sier i tillegg at hjertet må være rent. I så fall trengs det en renselse, da vårt hjerte og våre tanker er urene og sveikefulle (Matteus 15:18–19). Det gamle testamente var hovedsakelig opptatt av vår ytre tilbedelse av Gud, men Jesus hever kravene til en kristen til også å gjelde det indre menneske.

Å være ren av hjertet innebærer å være ærlig mot seg selv, sine medmennesker og mot sin Gud. Vi fjerner falskheten og viser oss som positive, omtensksomme og ydmyke borgere av Guds rike.

I kristendommens historie har det vært mange store vekkelser. I et studium av de ti største har man funnet to forhold som alltid har vært tilstede når Gud utøste sin Ånd over de troende. Det var inderlig, åpenhjertig bønn og et ærlig forhold til Gud hvor man bekjente sine synder.

Denne saligprisningen er hentet fra Salmene 24:3-4: «Hvem skal stå på hans Hellige sted? Den som har skyldfrie hender og et rent hjerte, som ikke har vendt sin hu til løgn og ikke sverger falskt.» De skal se Gud! ☐

Salige er de som stifter fred, for de skal kalles Guds barn

DET ER FORSKJELL PÅ Å ELSKE FRED OG DET Å STIFTE FRED. DET er mange som tror at de elsker fred når de unnlater å handle eller gripe inn i vanskelige situasjoner eller konflikter som man burde ha grepet inn i. En overser problemene eller feier dem under teppet. Man tar ikke en konflikt, fordi «jeg skal være en fredens person».

Da misforstår man det Jesus sier. Vi skal både elske fred og stifte fred, men det hender at vi må gå inn i en konflikt for å kunne stifte fred. Hvis konflikten ikke løses, samler man bare opp problemer til et senere tidspunkt, og da blir de kanskje uløselige. Veien til fred må noen ganger gå gjennom kamp.

De jødiske rabbinerne hadde en tolkning av ordet fred (shalom). Dette ordet har et mangfold av betydninger. Shalom betyr at vi ønsker det beste for en annen, velvære, sunnhet, vennskap, trygghet osv. Shalom betyr egentlig «hel» eller «komplett». Fred er når vi har et komplett liv. Det høyeste et menneske kunne gjøre ifølge rabbinerne, var å sette i stand riktige forhold mellom mennesker. Å stifte fred blir da å skape riktige forhold mennesker imellom. En omskrivning av dette viktige bibelstedet kan derfor være:

«Lykkelige er de som skaper riktige forhold mennesker imellom, for de skal kalles Guds barn.» ☐

Salige er de som blir forfulgt for rettferdighetens skyld, for himlenes rike er deres

JESUS ER ÆRLIG MOT SINE DISIPLER, HAN LOVER DEM IKKE ET ENKELT LIV. Nesten tvert imot. Jesus tilbyr oss en fantastisk gave, men det følger med et ansvar: Å leve et liv som er i tråd med Jesu lære. Dette Bibelstedet kan misbrukes for å bevise for seg selv eller andre at man er en god kristen ved at andre spotter eller lyver om en, eller at man blir forfulgt. Det er ikke nødvendigvis riktig. Alle saligprisningene må sees i sammenheng. Hvis vi bare innehar den innstilling at vi hungrer etter Guds rettferdighet, men at vi kanskje samtidig er fordømmende og selvgode personer, så blir dette feil. Det er først når vi innehar alle åtte innstillingene at bildet på en lykkelig person, en kristen, er beskrevet.

Gjennom kristendommens historie er tusenvis av mennesker blitt torturert og drept på grunn av sin tro. Ville jeg ha vært villig til å gjøre det, hvis det ble krevet? Ville du? Kristendom er ikke en sosial hyggestund og derfor avslutter Jesus saligprisningene med dette alvorsordet. Den som er rede til å ta et klart standpunkt til tross for sosial motstand, er en lykkelig person, ikke på grunn av motstanden, men på grunn av standpunktet. Men man er samtidig ydmyk og erkjenner at man er for støv å regne i forhold til Gud. Man har sitt sinne under kontroll, er vennlig, barmhjertig, ren i hjertet, lei seg for lidelsen andre har, og forsøker å skape fred rundt seg. Denne personen er lykkelig uansett hvilken livssituasjon han eller hun befinner seg i. Dette er et bilde av en kristen. □

Dere er jordens salt

IDEN ANTIKKE VERDENEN VAR SALT SVÆRT ETTERTRAKTET. SALT ble brukt i forbindelse med ofringene til gudene. Blant de eldste handelsvarene som ble fraktet med karavanene, var røkelse og salt. De romerske soldatene fikk til tider lønnen utbetalt i form av salt. Salt var verdifullt, holdbart og lett omsettelig. Det engelske ordet for lønn (*salary*) kommer nettopp av salt, at lønn ble utbetalt med salt.

Mennesker har behov for salt, særlig i varme strøk som i Midtøsten. Kroppen vår trenger salt for å fungere. Hvis vi reiser til varme strøk, kan vi bli slappe og uopplagte. Dette skyldes ofte at vi trenger mer salt. Noen steder i verden spiser man salttilskudd for å opprettholde den nødvendige saltbalansen i kroppen. Denne verden trenger kristne. Ved sin livsførsel skal de kristne vise Guds standard. På samme måte som salt er nødvendig for liv, er de kristne nødvendige for å opprettholde Guds åpenbaring til mennesker.

I Bibelen brukes salt som et viktig symbol. I 2. Krønikebok 13:5 kan vi lese at Gud inngår en evig pakt med David, og kaller denne «en saltpakt». Dette har sin bakgrunn i en eldgammel skikk, at langvarige avtaler ble offisielt inngått ved å bruke salt. Når Gud kaller dette en saltpakt, mener Han at dette er en evigvarende pakt Han har inngått og bekrefter det på den måten som var vanlig, med salt.

I 3. Mosebok 2:13 står det at alle dyre- og matoffer skal saltes. Salt var en del av det offeret man ga til Gud. De kristne skal være et levende offer for Gud (Romerbrevet 12:1). Vi skal gi vårt liv tilbake til Gud som et offer, slik at Han kan bruke oss for vårt eget og alles beste. →

Vi skal også påvirke våre omgivelser positivt på samme måte som salt gir en spiss på maten. I Kolosserbrevet 4:6 skriver Paulus: «La deres tale *alltid* være *vennlig*, men krydret med salt, så dere vet hvordan dere skal svare enhver.»

Man skal ha visdom når man skal besvare spørsmål fra personer som har forskjellige bakgrunn, på en måte som gjør at de kan forstå Kristi budskap. Dette er en fortsettelse av tanken i forrige vers hvor Paulus skriver at vi skal omgås i visdom alle mennesker.

Salt preserverer. Før kjøleskap og dypfryser kom i bruk, måtte man salte ned fisk og kjøtt for å oppbevare maten over lengre tid. Saltet sørget for at bakteriene ikke fikk grobunn i maten. Salt er lett desinfiserende.

Saltet symboliserer noe rent, noe som bevarer, noe som gjør maten velsmakende.

Den kristne skal være ren av hjertet og sinn. Kristne skal bevare Guds budskap til menneskeheten, og ved dette bidra til å hindre samfunnet fra forråtnelse.

Jesus sier at «om saltet mister sin kraft, hva skal det da saltes med? Det duger ikke lenger til noe ...» Salt kan ødelegges hvis det blir utsatt for fuktighet. Da mister det sine egenskaper. Salt beholder ikke sitt særpreg hvis det blir påvirket av omgivelsene. Det samme er tilfelle med de kristne. En kristen skal påvirke sine omgivelser på en positiv og smakfull måte, og ikke bli påvirket negativt av omgivelsene. En kristen skal være positiv til tross for at andre er negative. En kristen skal være konstruktiv til tross for at andre er ødeleggende. En kristen skal gi håp i en håpløs situasjon. En kristen er forskjellig fra andre mennesker. Man kan ikke skjule at man er en kristen. Man skal vise det ved å være jordens salt, ved å sette smak på tilværelsen. □

Adresseendringer meldes til:

Livets Kilde, c/o BTHB, Hemmestorps Eke 33,
SE-270 35 Blentarp, Sverige
Faks: 0046 - (0)46 800 57

Den norske redaksjonens adresse:

Livets Kilde, Postboks 89 Holmlia, NO-1201 Oslo
www.livetskilde.org

Andre adresser i Norden:

Danmark: *Livets Kilde*, Postboks 1515, DK-2700 Brønshøj

Finland: *Livets Kilde*, Box 603, FI-00101 Helsingfors

Sverige: *Livets Kilde*, c/o BTHB, Hemmestorps Eke 33,
SE-270 35 Blentarp, Sverige (produksjon)

Kontakttelefon:

Norge: +47-64 87 74 48
Danmark: +45-22 67 70 96
Sverige: +46-(0)31-82 19 12

Støtte til utgivelsen av *Livets Kilde* hefteserie

Abonnementet på *Livets Kilde* hefter er gratis. Vi har for tiden ca. 1400 abonnenter og uten støtte fra våre lesere hadde det ikke vært mulig for oss å utgi heftene. Vi vil gjerne uttrykke vår store takknemlighet til alle de som støtter *Livets Kilde* hefter! Arbeidet med å lage heftene skjer ved frivillig innsats. Men trykking av heftene og porto må betales. De som ønsker å støtte utgivelsen av heftene slik at vi kan fortsette denne tjenesten og kanskje også sende hefter til enda flere abonnenter, kan sende en gave til en av følgende konti:

Danmark: 1-245-7278

Finland: 800014-1952461

Norge: 7082 0512624

Sverige: 98 07 30-6

For mer informasjon om oss,
og en bibeltest se vår hjemmeside

www.livetskilde.org